

## GHID PENTRU APLICANȚI

### PROGRAMUL DE SUSTINERE A MICULUI BUSINESS

Implementat în cadrul Proiectului

de Dezvoltare a capacităților de export pe malurile Nistrului (AdTrade)

iunie 2020



## CUPRINS

<b>I. CONTEXT</b>	<b>3</b>
<b>II. DESPRE PROGRAM</b>	<b>3</b>
<b>III. CONDIȚII ȘI CRITERII DE ELIGIBILITATE ALE PROIECTELOR</b>	<b>4</b>
<b>IV. CRITERIILE DE EVALUARE</b>	<b>5</b>
<b>V. DEPUNEREA PROIECTULUI</b>	<b>6</b>
<b>VI. PROCESUL DE SELECȚIE</b>	<b>7</b>

## I. CONTEXT

Micii antreprenori sunt forța motrică ale dezvoltării unei economii și principalii generatori ai noilor locuri de muncă. În 2018, numărul salariaților care a activat în întreprinderile mici și mijlocii (IMM) reprezenta 60,7% din numărul total de salariați ai întreprinderilor, iar veniturile din vânzări ale întreprinderilor mici și mijlocii aveau o pondere de 40,4% din venituri din vânzări totale pe economie. Datele statistice arată că doar 26% din întreprinderi sunt conduse de femei și doar 10,6% din reprezentanții grupurilor vulnerabile sunt angajați în câmpul muncii. În cazul malului stâng al râului Nistru, economia regională se bazează pe câteva întreprinderi mari, în timp ce sectorul întreprinderilor micro, mici și mijlocii (în continuare IMMM) și altor forme de antreprenorial este slab dezvoltat.

Totodată, efectele pandemiei de coronavirus sunt deja resimțite de către mediul de afaceri de pe ambele maluri. Restricțiile administrative, perturbarea canalelor de distribuție, lipsa materiei prime, incapacitatea companiilor de a se adapta cerințelor pieței, lipsa capacităților de transport și logistică, digitalizare insuficientă a operațiunilor comerciale și financiare poate rezulta în scăderea drastică a veniturile, reducerea personalului sau chiar falimentul companiilor. IMMMle sunt cel mai vulnerabile, deoarece, adesea, nu dispun de rezerve financiare și nu au planuri anticriză. Îndeosebi, afacerile de pe malul stâng al Nistrului sunt mai expuse problemei ce ține de accesul limitat la materii prime din cauza restricțiilor aplicate în regiune. Pe lângă efectele directe asupra afacerilor, pandemia COVID-19 a afectat grupurile vulnerabile, inclusiv migrații reveniți și familiile lor. Femeile din Moldova vor fi și mai afectate, aflându-se în industriile care au fost nevoite să se închidă din cauza pandemiei.

Ca răspuns pandemia de coronavirus, Proiectului Dezvoltarea capacităților de export pe malurile Nistrului (Proiectul AdTrade), finanțat de Suedia și implementat de PNUD Moldova lansează un nou programul de susținerea a micului business cu scopul de a ajuta IMMM-urile, inclusiv angajații independenți etc., să va minimizeze efectele negative ale crizei, totodată, să ofere suport de a impulsiona afacerile după criză și să amelioreze efectele asupra forței de muncă, îndeosebi, grupurile vulnerabile, inclusiv asupra femeilor și migraților reveniți. Partenerii de implementare a programului sunt Agenția de Inovații și Dezvoltare și European Business Association.

## II. DESPRE PROGRAM

**Programul de susținere a micului business** implementat de către Agenția de Inovații și Dezvoltare și European Business Association în cadrul proiectului AdTrade este focusat pe dezvoltarea companiilor tinere promițătoare și a start-up-urilor, în special a celor conduse de femei sau care au un impact pozitiv asupra grupurilor vulnerabile, inclusiv a femeilor sau a migraților reveniți de curând în țară (pe malul drept sau malul stâng).

- În baza acestei competiții deschise vor fi selectate **20 de idei de afaceri (proiecte)** formulate de antreprenorii de pe ambele maluri ale râului Nistru. Proiectele selectate vor primi suport pentru procurarea de bunuri și servicii **în valoare de până la 15.000 USD fiecare** care vor ajuta la dezvoltarea afacerilor. Bugetul total alocat pentru cele 20 de proiecte selectate este de maxim 300.000 USD. Mai mult, pe întreaga *perioadă de implementare a Programului*, adică următoarele **20 luni**, beneficiarii vor

avea acces la **instruiri gratuite** și **mentorat** oferit de experți practicieni din diferite sectoare pe subiecte referitor la aspecte juridice de organizarea a afacerii, marketing, vânzări, management financiar, contracte și achiziții. Ca rezultat, se preconizează ca fiecare din cele 20 de companii beneficiare, dintre care cel puțin 12 conduse de femei, să creeze minim câte 3 locuri permanente de muncă noi/ sau echivalentul locurilor cu timp parțial de muncă cu angajarea, îndeosebi a persoanelor care reprezintă grupurile vulnerabile, prioritar pentru femei și migranții reveniți de curând în țară (pe malul drept sau malul stâng) sau menținerea a cel puțin trei locuri de muncă în contextul situației provocată de pandemie.

Un alt element important în evaluarea aplicațiilor sunt inovațiile, care vor acorda un avantaj ideilor de proiect în procesul de selecție. Inovațiile sunt încurajate atât în procesele de management, cât și în producție, important este ca acestea să sporească competitivitatea produselor / serviciilor oferite. Totodată, ideile de proiect care vor reuși să demonstreze capacitatea de a dezvolta relații economice cu malul opus în condițiile (de exemplu: achiziția de materie primă, vânzarea propriei producții pe malul opus, etc.) vor avea un avantaj. Cofinanțarea costului utilajului / serviciului procurat în scopul implementării proiectului cu cel puțin 10% este obligatorie.

Suplimentar, companiile ar putea solicita suport pentru consiliere și instruire pentru adaptarea proceselor la noile realități ale COVID-19, în special, referitor la: optimizarea operațiunilor și procedurilor de afaceri, regândirea lanțului valoric, diversificarea furnizorilor, identificarea nișelor noi, dezvoltarea de instrumente de comunicare și vânzări online, externalizare și restructurarea companiei.

În competiție vor fi admise doar aplicațiile care țin cont de drepturile omului și promovează egalitatea de gen.

### III. CONDIȚII ȘI CRITERII DE ELIGIBILITATE ALE PROIECTELOR

În competiție vor fi admise ideile de proiect care îndeplinesc următoarele **criterii de eligibilitate**:

- Întreprinderi înregistrate și potențiali antreprenori de pe ambele maluri care își asumă responsabilitatea să înregistreze microîntreprinderi, întreprinderi mici sau mijlocii, sau altei forme legale de antreprenoriat în decurs de 30 zile după anunțarea rezultatelor competiției. Agenții economici de pe malul stâng care au produse cu potențial de export vor iniția afaceri pe malul drept fie cu înregistrare permanentă, sau cu înregistrarea temporară în decurs de 6 luni de semnarea acordului;
- Cele care urmează să fie implementate de: microîntreprinderi, întreprinderi mici sau mijlocii, sau alte forme legale de antreprenoriat de pe malul stâng sau din localitățile situate în zona de securitate sau a localităților controlate de Chișinău pe malul stâng;
- Cele care presupun o *contribuție de cel puțin 10% din costul utilajului / serviciului*, cu specificarea surselor de finanțare (resurse financiare proprii);
- Vor crea *3 locuri permanente de muncă noi sau echivalentul celor cu timp parțial de muncă* cu angajarea, îndeosebi a persoanelor care reprezintă grupurile vulnerabile, prioritar pentru femei și

migranții reveniți de curând în țară (pe malul drept sau malul stâng) sau vor menține a cel puțin trei locuri de muncă existente în contextul situației provocată de pandemie;

#### **Cheltuieli neeligibile:**

- a. Este limitată procurarea următoarelor mărfuri agricole – puieti, animale, semințe, autovehicule inclusiv motociclete(excepție fiind tehnica agricolă), produse farmaceutice, echipament medical, contraceptive, orice echipament procurat fără aprobarea prealabilă a Proiectului AdTrade;
- b. Cheltuieli pentru ceremonii, petreceri, celebrări, dar și pentru a procura sau a produce băuturi alcoolice, articole din tutun, armament, produse de lux, alte mărfuri interzise în baza regulamentelor ONU, inclusiv cele ce țin de organizarea jocurilor de noroc;
- c. Costuri de achiziție sau activități care au fost acoperite anterior din alte surse;
- d. Obligațiuni de și/sau datorii, amenzi și penalități aplicate beneficiarului;
- e. Aplicațiile depuse de către companii de stat sau de la cele fondate de autoritățile locale;
- f. Mai mult de o idee depusă din parte aceluiași aplicat;
- g. Achiziții sau activități care nu sunt necesare pentru realizarea scopurilor Programului.

#### **IV. CRITERIILE DE EVALUARE**

Toate proiectele vor fi apreciate de o *Comisia de evaluare* conform criteriilor enumerate mai jos. Comisia de evaluare și Proiectul AdTrade își rezervă dreptul de a accepta sau respinge oricare sau toate cererile primite și de a solicita clarificări suplimentare de la solicitanți, care vor fi informați în scris despre rezultatele competiției.

<b>Criterii de evaluare</b>	<b>Punctaj</b>
Afaceri conduse de femei sau migranți reveniți în contextul pandemiei. Prioritate va fi oferită afacerilor conduse de femei.	40
Ideile inovatoare de afaceri ce includ concepte, tehnologii noi sau modelele inovative de gestionare a businessului, reducerea consumului de energie (de obținere a energiei verzi), utilizarea extinsă a tehnologiilor informaționale sau afacerile în sectorul TIC, reorganizare întreprinderii, identificare de noi nișe, adaptarea producerii la noile necesități ale pieței în contextul COVID - 19	40
Calitatea și durabilitatea planului de afaceri propus. Competitivitatea afacerii, relevanța nișei de piață selectată, sustenabilitatea economică a propunerii de afaceri și potențialul de creștere în contextul COVID -19	40
Impactul afacerii asupra comunității locale, prin implicarea în câmpul muncii a grupurilor vulnerabile, inclusiv a femeilor. și migraților reveniți.	30
Crearea a cel puțin 3 locuri de muncă permanente sau menținute ca rezultat al COVID – 19; sau pentru crearea a 3 locuri cu timp parțial de muncă -10 p., 6 locuri cu timp parțial de muncă - 20 p.	20

Potențialul de implementare a solicitantului - realizările anterioare și actuale ale solicitantului reflectate în aplicație (propunerea de proiect) dovedit prin descrierea experienței și potențialului de dezvoltare.	20
Propuneri de proiect formulate de companii care exportă sau cele care au un produs / serviciu gata de export. Cooperare cu parteneri de pe malul opus în vederea înlocuirii importurilor cu produse și materii prime locale.	10
<b>Total</b>	<b>200</b>

**Notă:** Vor fi acceptate pentru finanțate doar 20 de proiectele care vor acumula minim 100 puncte din totalul de 200.

## V. DEPUNEREA PROIECTULUI

1. Competiția este oficial lansată pentru IMM-uri și pentru start-up-urile cu alte forme legale de antreprenoriat de pe cele două maluri ale râului Nistru începând cu **10 iunie 2020**.
2. Subiecții care participă la concursul Programului de Susținere a micilor întreprinderi trebuie să completeze și să transmită următorul set de documente:
  - A. Propunerile de proiect (ideea de afaceri) și business planurile (planificarea veniturilor și cheltuielilor pentru o perioadă de cel puțin 24 luni) completate în română sau rusă. În ele vor indicate clar și detaliat sumele planificate solicitate, sursele de finanțare și termenii de implementare (conform anexelor 1 și 2). Vor fi incluse informații despre modalitatea de implementare a proiectului și rezultatele așteptate, ținând cont de impactul financiar și social asupra afacerii și a angajaților, dar și asupra comunităților locale. Proiectele trans-riverane vor descrie care este contribuția lor la consolidarea cooperării între maluri;
  - B. Companiile existente vor prezenta copia certificatului de înregistrare și copiile rapoartelor financiare pentru ultimii 2 ani.

**Pe data de 29 iunie, 2020 ora 11.30 (în limba rusă) și 30 iunie 2020, ora 11.30 (în limba română)** vor fi organizate câte o sesiune online pentru a informa antreprenorii despre scopul Programului și modalitatea de depunere a propunerii de proiect.

Ulterior, pe datele de **1, 2, 3 iulie, orele 11.00** vor fi organizate 3 instruirii tematice pe subiecte, ca: aspecte legale-instituționale de inițiere a afacerii, marketingul și dezvoltarea produsului, management financiar care vor avea scopul de a ajuta potențialii aplicați să elaboreze planul de afaceri. Persoanele interesate sunt invitate să se înregistreze pentru instruirii <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfAF3AYhu9mgUvLfYeDcxMoKiiBBPxF1skMmu-FDqHWGoe7LQ/viewform>

Pentru comoditate evenimentul va fi înregistrat și va putea fi urmărit post-factum pe canalul [https://www.youtube.com/channel/UCSowEUo0RQ3jVEE-0aKKbIQ?view\\_as=subscriber](https://www.youtube.com/channel/UCSowEUo0RQ3jVEE-0aKKbIQ?view_as=subscriber).

Până în data de **15 iulie 2020, orele 16:00** propunerile de proiect pot fi transmise prin email la [info@innovation.md](mailto:info@innovation.md) și [cornelia.panico@undp.org](mailto:cornelia.panico@undp.org). Cele transmise ulterior nu vor fi acceptate.

La expirarea termenului limită pentru aplicarea propunerilor de proiect, va începe evaluarea lor în două etape:

### **Etapa I: Verificarea conformității și eligibilității propunerilor de proiect**

În cea de-a doua etapă, vor trece doar propunerile care îndeplinesc pe deplin cerințele stabilite în capitolul III al prezentului ghid. *'Condiții și criterii de eligibilitate ale proiectelor'*.

### **Etapa II: Evaluarea**

**Comitetul de evaluare va** aprecia calitatea proiectelor conform criteriilor de evaluare stabilite în capitolul IV.

Antreprenorii vor fi informați despre rezultatele competiției prin email.

### **Anexe:**

1. Propunere de proiect și
2. Plan de Afaceri.